

ben volna, következményként megsérthetjük valakinek az érzelmeit, vagy elmérgesíthetjük a helyzetet. Ezek negatív következmények. Ha hajlandóságot mutatunk a probléma megbeszélésére anélkül, hogy a partnert megaláznánk, hogy kiabáljunk, ez pozitív eredményhez, a probléma megoldásához, kellemes közérzethez vezethet.

Az iskola mint intézmény fontos szerepet tölthet be a konfliktusok megoldásában és kezelésében, ugyanis a különböző konfliktusmegoldási technikákat minden iskolafokozaton tanítani lehet. A konfliktusok megoldását és kezelését nemcsak a nevelési és oktatási folyamatban alkalmazhatjuk, hanem az élet minden más területén is. Minél korábban sajátítjuk el a konfliktusmegoldási technikákat, annál hatékonyabban és eredményesebben oldjuk meg a személyes, s természetesen a társadalmi problémákat is.

A konfliktusmegoldás tanult viselkedésmód, képezni lehet rá az embereket. A pedagóguspályára nap mint nap olyan feladatok elé állítja a pedagógusokat, amelyeknek megoldása az adott szituációban komoly nehézségeket okoz. A tanulók igazságérzete rendkívül nagy. A nevelési-oktatási folyamat adott helyzetében, ha a pedagógus rosszul oldja meg a konfliktust, tartós, maradandó károsodásokat okoz a tanuló személyiségében. A negatív, rosszul megoldott pedagógiai szituációk évtizedek múlva is munkálkodnak, és felidézhetőek az emberekben.

Hogyan oldjuk meg a konfliktusokat? Milyen szerepet játszhatnak ebben az emberek? – Az emberek lehetnek tárgyaló személyek, vagyis valamelyik fél képviselői. Lehetnek közvetítők (mediátor), vagy segítő személyek: olyan harmadik fél, amely közvetlenül nem érintett a vitás kérdésekben, de segít a feleknek megegyezni. Csoportunk résztvevői dr. Elzbieta Czwartosz lengyel tréner nő vezetésével ezen utóbbi technikát sajátította el. Az USA-ban az utóbbi évtizedekben a „jogok robbanása” következett be, azaz mindenkinek mindenhez joga van. Konfliktusok esetében döntnökökhöz vagy döntbírákhoz fordulnak, akik a végső döntést meghozzák.

A tárgyalás döntéshozás és a vita során alkalmazott legelterjedtebb módszerek egyike. Tárgyalással találkozhatunk szülők, pedagógusok, igazgatók, gyerekek, partnerek stb. között. A tárgyalás problémamegoldó folyamat, amelyben két vagy több ember vitatkozik valamely véleményüket megosztó kérdésről, s igyekeznek olyan megoldást keresni, amely mindkét fél érdekét szolgálja. A sikeresen végződő tárgyalásnak több technikai (idő, körülmények, program, rossz helyszín stb.) és személyi feltétele (tárgyalási készség, tisztelet, kölcsönös függőség, félelem, szorongás stb.) van. A sikeres tárgyalás és konfliktusmegoldás esetén mindkét fél „győztes”, amely általában kölcsönös nézet- és információcserének, továbbá a felek által elfogadott bizonyos megállapodásoknak köszönhető.

A konfliktusok megoldására kiképzett tanulók vagy pedagógusok mint MEDIÁTOR-ok vagy CONFLICT MANAGEMENT-ek segíthetik, hogy az adott iskola közösségében a problémákat ne csak elkerüljük, vagy konfrontálódjunk a problémával, hanem meg is oldják azt. A jövő társadalmát alapvetően befolyásolja, mit kezdünk konfliktusainkkal, és miként oldjuk meg.

Az oktatásban ehhez még több szakképzett „trainer”-re lenne szükség, nemcsak arra a 24 főre, akiknek a Művelődésügyi és Közoktatási Minisztérium lehetővé tette, hogy ezt a tanfolyamot elvégezhették.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA

Debrecen

A Tanítók Nyári Akadémiája Debrecenben

Különös várakozással tekintettünk a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet és a Kölcsey Ferenc Tanítóképző Főiskola Neveléstudományi Tanszéke által 1992. június 15–16-án Debrecenben rendezett Tanítók Nyári Akadémiája elé több ok miatt is. A mai közoktatáspolitikai viszonyok között milyen hatású lehet a szakmai fórum megrendezése? Tud-e új színeket kínálni a rendezvény az érdeklődő pedagógusoknak? A korszerűség szelleme hogyan hatja át a kétnapos programot?

A tanácskozás a kérdésekre pozitív választ adott, meggyőzött bennünket arról, hogy pedagógusaink keresik a változtatás, a szellemi és módszerbeli gazdagodás lehetőségét; bebizonyította, a Neveléstudományi Tanszék jó és tartalmas együttműködést tudott kialakítani a pedagógiai gyakorlattal, az igényes előadások szakmai kompetenciája garancia lehet a továbbfolytatásnak, a szakmai műhely hagyományteremtő funkciójának.

A Tanítók Nyári Akadémiája a plenáris előadásokat választotta munkaformának, amit kiegészítettek a konzultációk, csoportos beszélgetések.

Balogh László (KLTÉ Pszichológiai Tanszék) *A tehetésgondozás pszichológiai kérdései* témakörét dolgozta fel, középpontba állítva az iskola szerepét, az alsó tagozat alapozó funkcióját, valamint az anyanyelvi kultúra fejlesztését és a gazdag tevékenységrendszer biztosítását. Megerősítette azokat az eljárásokat, melyek szerint egyrészt a képességek fejlesztéséhez türelem szükséges, másrészt differenciáltan

kell fejleszteni a gyereket, és fokozott figyelmet kell fordítani az alulteljesítőkre. A résztvevők érdeklődéssel hallgatták Hortobágyi Katalin (OIK) *A projekt módszer mint a tanulás programozásának sajátos formája* című előadását. Az előadás három nagy egységet ölelt fel: a projekt módszer történetét, a tanulásszervezés projekt módszereit, valamint a gyakorlatban kipróbált projektek hatáselemzését. A témához kapcsolódó könyvek Hortobágyi Katalin tollából az iskolai könyvtárak nélkülözhetetlen művei. Trencsényi László (OIK) törekedve a hallgatóság nagy részének bevonására, sodró erővel mutatta be *A helyi oktatáspolitikai és az alternatívák összefüggéseit*, keresve az optimális megoldási módokat az érdekköalicciók között. A Neveléstudományi Tanszék munkacsoportja: Arany Erzsébet–Girasek János–Pinczésné Palásthy Ildikó–Sassné Kiss Gabriella *A differenciált fejlesztés elméleti és gyakorlati variánsait* dolgozta ki, elemezte eredményeit, és közreadta a témához kapcsolódó jegyzetét. A szakmai program sajátos színtartója volt Winkler Márta *Autonómia az iskolában* és Kárpáti Andrea *A Leonardo-program* című előadása. Szuggesztív egyéniségek, munkájuk példaértékű hatása, az új módszerek keresése, nagy szakértelmük arra ösztönözték a jelenlevőket, hogy környezetükben hasonlókat szervezzenek.

A Nyári Akadémia résztvevői megvásárolhatták az Iskolafejlesztési Központ és a Megyei Pedagógiai Intézet kiadványait is, videofilmek érzékeltették a bemutatott módszerek pedagógiai hatását.

A két nap szakmai programja, hangulata újabb lehetőségeket kínált. Biztatást, tudásban gyarapodást, ösztönzést adott az iskolai műhelymunkák megvalósításához, a tanítói munka fejlesztéséhez. Ígérik a további folytatást, az együttműködést a régióban dolgozó, a megújulást vállaló tanítóknak.

Minden kedves Előfizetőjének, Olvasójának
és Munkatársának meghitt, békés karácsonyt
és nagyon boldog új esztendőt kíván a
MÓDSZERTANI KÖZLEMÉNYEK
szerkesztősége és kiadóhivatala

Kiadja a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Szerkesztőség: 6701 Szeged, Boldogasszony sugárút 6. Telefon: 310-244
A lap kiadói gondozását a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Szakszervezeti Bizottsága látja el

A kiadásért felel: dr. Siposné dr. Kedves Éva
Kiadóhivatal: 6725 Szeged, Szent Ferenc utca 25. Telefon: 310-122
Évente 5 alkalommal jelenik meg. Évi előfizetési díja: 150 Ft.

A címlapot tervezte: Fischer Ernő
Megjelent: 5700 példányban
ISSN 0544-7224
92-229 – Borgisz Kft. Szeged

Ügyvezető: Martonosiné Csertő Brigitta